

AUCASSIN İLE NICOLETTE ÜZERİNE BİRKAÇ SÖZ

Doç. Dr. Beynun AKYAVAŞ

Ortaçağ Fransız edebiyatında dinî hikâyelerle destanlardan sonra bugünkü anlayışımıza göre masaldan öteye geçmeyen romanlarla karşılaşırız. Bir varmış bir yokmuş çizgisindeki her unsuru bu eserlerde bulmak mümkündür. Esas mevzuları olan aşk ve kahramanlık, cinli perili, sihirli büyülü, esrarlı, iksirli sular, bahçeler, saraylar, ülkeler, kısaca hayale dayalı bir âlem içinde geçer. Destanların on, on iki heceli uzun, tumturaklı, ağır ifadesi yerini yedi, sekiz heceden ibaret hafif, hareketli, canlı mısralara bırakır. Yaratıcılarının da, hitabettikleri çevrenin de edebî zevki belirli bir hale gelmiştir, çünkü XII'nci yüzyıl "Biz bu devlerin omuzları üstüne çıkmış cüceleriz, uzağı onlardan daha iyi görebilmemiz onların sayesinde. Eserlerini okuduğumuz zaman, asırların ve ihmalin ölüme terkettiği yüksek fikirlerini yeni bir hayat için diriltiyoruz" diyen Pierre de Blois gibi bir hümanistin açtığı yolda bir filizlenme, bir yeniden doğuş, bir altın çağ olmuştur.¹ Yunan ve Lâtin yazarlarının, düşünürlerinin eserlerine büyük bir heyecanla dönülerek Vergilius, Ovidius, Seneca gibi devleşmiş klâsikler örnek alınmış ve böylece Rönesans'a bir basamak hazırlanmıştır.

Haçlı seferleriyle beraber Bizans'a ve Doğu'ya duyulan merak macera romanlarında kendisini belli etmeye başlamıştır.

Günümüze kadar gelen yüz kadar macera romanından biri olan *Aucassin ile Nicolette*'nin XIII'üncü yüzyılın ilk yarısında yazıldığı ve ilk mensur Fransız romanı olduğu kabul edilmektedir. Yazarı belli değildir. Eser kendi tarzının tek örneği olup bugünkü operetleri hatırlatan yarı mensur yarı manzum bir şarkılı-hikâyedir. Daha önce yazılmış şarkılı-hikâyeler var mıdır, bilmiyoruz. *Aucassin ile Nicolette* üzerinde de fazla bir bilgiye sahip değiliz. Acaba bu aşk macerasını bir tek ozan mı çalıp söyleyip anlatıyordu, yoksa orta oyunu gibi mi oynanıyordu? Albert Pauphilet'ye göre, kuruluş ve ifade bakımından eser bir kişi tarafından anlatılıyor, bir kişi tarafından söyleniyor ve aynı kişi tarafından şahıslar taklit edilmek suretiyle oynanıyordu.²

1. Joseph Bedier et Paul Hazard, *Histoire de la Littérature française*, tome I, p. 15, Librairie Larousse, Paris, 1923.

2. Albert Pauphilet, *Poetes et Romanciers du Moyen Age*, p.431-433, Bibliotheque de la Pleiade, NRF, Paris, 1939.

Hikâyenin kaynağını Doğu'da arayanlardan bir kısmı *Aucassin* adı ile bir Arap adı olan *Al-Kasım* arasında bir münasebet kurmaya çalışmışlar,¹ bir kısmı da kaynağın *Binbir gece masalları* olduğunu iddia etmişlerdir.²

Hiciv hikâyede belli bir şekilde vardır. Söyleyen müstehzi, dinleyen mütebessimdir. Sonun mutlu olduğu başlangıçta hissedilir.

Flore ile Blanchefleur gibi *Aucassin ile Nicolette* de ilk Fransız macera romanlarını en iyi şekilde aksettiren güzel bir örnektir.

Faydalandığımız eserler:

Aucassin et Nicolette, Chantefable du XIIIe siecle, editee par Mario Roques, deuxieme edition, Librairie Honore Champion, Editeur, Paris, 1965-

Albert Pauphilet, *Poetes et Romanciers du Moyen Age*, Bibliotheque de la Pleiade, NRF, Paris, 1939.

Joseph Bédier et Paul Hazard, *Histoire de la Litterature française*, tome I, Librairie Larousse, Paris, 1923.

AUCASSIN İLE NICOLETTE

I

Evvel zaman içinde söylenmiş, Nicolette ile Aucassin adlı iki güzel ufacak çocuğu, Aucassin'in katlandığı acıları ve aydınlık yüzlü sevgilisinin uğrunda yaptığı kahramanlıkları dile getiren mısraları dinlerseniz, şarkı tatlı, hikâye hoştur. Bunu dinleyen, bitkin, kederli, kara bahtlı, illetlere tutulmuş biri de olsa, şifa bulup neşelenir. Öyle tatlı bir hikâyedir ki bu!...

II. HİKAYE

Kont Bougard de Valence kont Garin de Beaucaire'e amansız mı amansız, dehşetli mi dehşetli bir savaş açmış. Gün geçmez yüz şövalye, on bin piyade ve süvariyle Beaucaire şehrinin kapılarına, surlarına dayanır, memleketi yakıp yıkar, insanları öldürürmüş.

Kont Garin de Beaucaire ihtiyarmış, güçsüzmüş, bir ayağı çukurdaymış. Bir tek oğlundan başka mirasçısı yokmuş.

Delikanlının adı Aucassin imiş. Yakışıklı, zarif, uzun boylu, eli ayağı düzgün, mütenasipmiş; saçları kıvrır kıvrır sarı, gözleri cıvıl cıvıl mavi, çehresi aydınlık, ince, burnu muntazammış. Baştan aşağıya meziyetmiş,

1. *Aucassin et Nicolette*, Chantefable du XIIIe siecle, editee par Mario Roques, p. 49, Index des noms propres, Librairie Honore' Champion, Editeur, Paris, 1965.

2. Aynı eser, s. VIII.

hiç kusuru yokmuş. Gelgelelim herşeye galebe çalan Aşk'ın okuyla vurulmuş, ne şövalye olmak, ne silâh kuşanmak, ne turnuvaya gitmek, ne de üstüne vazife olan bir işi yapmak istiyormuş.

Anasıyla babası şöyle diyorlarmış:

"Oğul, silâhlanıp atla atına, toprağını koru, adamlarına yardım et. Seni aralarında görürlerse, kendilerini, mallarını mülklerini ve hem senin hem benim olan toprağı daha iyi korurlar.

— Baba, ne söylüyorsunuz siz? Tanrı bana istediğimi versin, başka bir şey istemem. Eğer sevdiğimi, Nicolette'i almama izin vermezseniz, şövalye olunca ne ata biner, ne savaşa çıkar, ne de şövalyelerle vuruşurum.

— Oğul, olmaz böyle şey. Bırak Nicolette'i. Yabancı bir diyardan getirilen bir esire bu. Bu şehrin vikontu onu Müslümanlardan satın alıp buraya getirdi, vaftiz ettirip evlât edindi. Bu yakınlarda, ekmeğini alınının teriyle kazanan bir gençle evlendirecek. Nicolette sana göre değil. Eğer evlenmek istiyorsan, sana bir kral veya bir kont kızını alırım. Fransa'da, istediğin zaman kızını alamayacağın bir zengin yoktur.

— Ah! baba, Nicolette herşeye lâyıktır. Konstantinopolis veya Almanya imparatoriçesi, Fransa veya İngiltere kraliçesi bile olsa az. O kadar asil, zarif, soylu ve meziyetli ki!"

III. ŞARKI

Aucassin Beaucaire'liymiş, güzel Beaucaire şatosundan. Güzel Nicolette'den kimseler ayıramazmış onu. Babası razı olmuyor, anası azarlıyormuş:

"Delî! ne yapacaksın? Nicolette terbiyeli ve sevimli ama Cartagena'dan¹ kaçırıldı, bir Müslümandan satın alındı. Madem ki evlenmek istiyorsun, iyi bir ailenin kızıyla evlen.

— Anne, başka bir şey gelmez elimden. Nicolette soyludur, güzel endamı, güzel yüzü içimi ferahlatıyor. Sevgisini istemekte haklıyım, öyle tatlı bir sevda ki bu!"

IV. HİKÂYE

Kont Garin de Beaucaire oğlunun Nicolette'i sevmesine mani olamayacağını anlayınca, şehrin kendisine tabî olan vikontuna gidip şöyle demiş:

"Kont hazretleri, evlât edindiğiniz Nicolette'i buradan uzaklaştırın! Doğduğu memlekete lanet olsun! Onun yüzünden Aucassin'i kaybetmek üzereyim. Ne şövalye olmak, ne de yapması gereken şeyi yapmak istiyor. Haberiniz olsun, Nicolette'i ele geçirirsem ateş yığınının üstünde yakacağım, siz de kendi başınıza geleceklere düşünün.

1. İspanya'da (Murcia ili), Akdeniz kıyısında bir şehir.

— Haşmetmeap, yazık ki, Aucassin buraya gelip onunla konuşuyor. Ben Nicolette'i kendi paramla satın aldım ve vaftiz kurnasının üstünde kollarımda tutarak evlât edindim. Hayatını namusuyla kazanan bir gençle evlendirecek tim. Aucassin ne yapabilirdi ki! Bununla beraber, madem ki böyle istiyorsunuz, Nicolette'i oğlunuzun bir daha bulup göremeyeceği bir diyara gönderirim.

— Kendinizi kollayın, demiş kont Garin, başınıza bu yüzden büyük bir dert açılabilir."

Birbirlerinden ayrılmışlar.

Vikont çok zengin bir adammış, bahçeli muhteşem bir sarayı varmış. Nicolette'i, kendisine canyoldaşlığı etsin diye ihtiyar bir kadınla beraber üst kattaki odalardan birine yerleştirmiş. Yanlarına ekmek, et, şarap, ne lazımsa koydurmuş. Odanın kapısını hiçbir yerden girilip çıkılamayacak şekilde kapattırmış. Bahçe tarafında ufacık bir pencere varmış, oradan biraz hava alıyorlarmış.

V. ŞARKI

Nicolette duvarları resimlerle süslü kubbeli bir odaya hapsedilmiş. Genç kız mermer pencereye dayanmış. Saçları sarı, kaşları yay gibi, çehresi soluk ve inceymiş. Böyle bir güzel görülmemiş. Bahçedeki açılmış güller seyrederek, şakıyan kuşları dinlerken kara bahtından şikâyete başlamış:

"Heyhat! ben, zavallı mahpus! niçin hapsedildim? Aucassin, ben senin sevgilimim, sen benden nefret etmiyorsun. İçinde ömür çürüttüğüm bu kubbeli odaya senin yüzünden hapsedildim. Tanrım, Meryem'in oğlu, uzun zaman kalmayacağım burada. Bir defa dışarıya çıkabilseydim!"

VI. HİKÂYE

Nicolette, duyup dinlediğiniz gibi, bir odaya hapsedilmiş. Bütün memlekette kaybolduğu söylentileri dolaşmaya başlamış. Kimi kaçtığını, kimi kont Garin de Beaucaire'in öldürttüğünü söylüyormuş. Kim memnun olursa olsun, Aucassin çok mahzunmuş. Şehrin vikontuna gidip şöyle demiş:

"Vikont hazretleri, Nicolette'i, dünyada en sevdiğim varlığı ne yaptınız? Benden kaçırdınız mı onu? Bilin ki, ölürsem intikamım alınacak, zira en sevdiğim insanı elimden almakla beni kendi ellerinizle öldürmüş olacaksınız.

— Bırakın bunu, demiş kont. Nicolette kendi paramla Müslümanlardan satın alarak yabancı bir diyardan getirdiğim bir esiredir. Kollarımda tutarak vaftiz ettirip evlât edindim. Hayatını namusuyla kazanan bir gençle evlendirmek üzere büyüttüm. O size göre değil. Bir kral veya bir kont kızını alın. Üstelik onu yatağınıza alırsanız ne kazanırsınız? Hemen hemen

hiçbir şey, zira ruhunuz ebediyen cehenneme gider, cennete giremezsiniz.

— Cennette ne işim var? Sevdiğime, Nicolette'e sahip olmayınca oraya girmek istemem. Size cennette kimlerin bulunduğunu söyleyeyim. Gece gündüz eski mabetlerde mihrap önünde çömelip oturan yırtık pırtık harmaniyeler giymiş çul çaput içindeki ihtiyar papazlarla, topallar ve çolaklar, yalın ayak başı kabak, açlıktan, susuzluktan, soğuktan ,sefaletten ölenler. Ben bunlarla ne yapayım? Cehenneme gitmek istiyorum. Cehenneme yakışıklı genç papazlarla, turnuvalarda, büyük savaşlarda can veren şövalyeler, yiğit askerler, asiller giderler. Onlarla beraber olmak istiyorum. Cehenneme kocaları olduğu halde iki, üç sevgilisi olan güzel, kibar hanımlar da giderler; altın da, gümüş de, kürk de, harp çalgıcıları da, ozanlar ve krallar da giderler. Onlarla beraber olmak isterim, yeter ki, yanımda Nicolette olsun.

— Sahiden boşuna konuşuyorsunuz, Nicolette'i bir daha göremeyeceksiniz artık. Eğer bulup konuşursanız, babanız da bunu duyarsa, onu da beni de ateşe attırıp yaktırır. Sizin de başınıza aynı şey gelebilir.

— Üzüntüm büyük", der Aucassin ve ıstırap içinde vikonttan ayrılır.

VII. ŞARKI

Aucassin üzgün bitkin geri dönmüş. Kimse onu aydınlık yüzlü sevgilisinin kaybından dolayı teselli edemiyor, nasihat veremiyormuş. Saraya gitmiş, merdivenleri çıkıp bir odaya girmiş ve derin bir acıyla ağlamaya başlamış:

"Duruşu, gelişi, gidişi, gülüşü, konuşuşu, şakası, oyunu, öpüşü, sarışı güzel Nicolette, senin yüzünden o kadar dertliyim ki, yaşayabileceğimi sanmıyorum."

VIII. HİKÂYE

Aucassin odada Nicolette için ağlar dururken, kont Bougard de Valence vakit geçirmeden savaş hazırlıklarına başlamış, piyade ve süvari askerlerini toplayarak şatoya hücum etmek üzere yola koyulmuş. Gürültü kopunca şövalyelerle askerler şatoyu korumak için silâhlanıp kapılara, surlara koşmuşlar. Şehir halkı duvarların üstüne çıkıp ok ve kargı atmış.

Saldırının en hararetli zamanında kont Garin de Beaucaire Aucassin'in sevgilisi Nicolette için ah vah edip gözyaşı döktüğü odaya gelmiş.

"Ah! oğlum, demiş, çok talihsizsin, görüyorsun ki, en iyi, en sağlam şaton hücumu uğradı. Şatoyu kaybedersen, mirastan mahrum olursun! Oğul, silâhlanıp atla atına, toprağını koru, askerlerine yardım et ve savaş: vuruşmasan bile, seni aralarında görürlerse, mallarını mülklerini, kendile-

rini ve ülkemizi canla başla korurlar. Büyük ve kuvvetlisin, bunu yapabilirsin, yapmalısın da.

— Baba, neden halâ bundan bahsediyorsunuz? Tanrı bana istediğimden başka bir şey vermesin. Sevgilimi, Nicolette'i almama izin vermezseniz, şövalye olunca, ne ata biner, ne savaşa çıkar, ne de çarpışırım.

— Oğlum, olamaz bu. Onunla evlendiğini görmektense neyim var neyim yok kaybetmeye razıyım."

Dönüp giderken, Aucassin arkasından seslenmiş:

"Baba, gelin, size bir teklifte bulunacağım.

— Nedir, güzel evlâdım?

— Silâhlanıp savaşa çıkacağım. Yalnız sağ salim geri dönersem, Nicolette'i biraz görüp konuşmama ve onu bir defa öpmeme izin vereceksiniz.

— Kabul."

Söz verir, Aucassin sevinir.

IX. ŞARKI

Aucassin dönüşünde bir öpücük alacağını duymuş. Yüz bin mark halis altın verselermiş bu kadar sevinmezmiş. Kıymetli silâhlar hazırlanmış. Üstüne çift ilmekli bir zırh giymiş, miğferini bağlamış, altın kabzalı kılıcını kuşanmış, atına binip eline kalkanıyla mızrağını almış. Üzengiye yerleştirdiği ayaklarına bakmış. Fevkalâde memnunmuş. Sevgilisini düşünüp atını mahmuzlamış. At ileriye atılmış ve onu doğruca çarpışmanın yapıldığı kapıya götürmüş.

X. HİKÂYE

Duyup dinlediğiniz gibi Aucassin at üstünde silâhlıymış. Tanrım! ona boynundaki kalkan, başındaki miğfer, sol tarafındaki kılıç ne kadar yakışıyormuş! Delikanlı uzun boylu, güçlü kuvvetli, yakışıklı, altındaki at süratli ve canlıymış. Kapının ortasına dalmışlar.

Ne öküz ne inek ne keçi almayı, ne de şövalyelerle vuruşmayı düşünüyormuş. Hiç düşünmüyormuş bunları. Aklına bile getirmiyormuş ama Nicolette'i öylesine düşünüyormuş ki, dizginleri de ,yapacaklarını da unutmuş. At mahmuzu hissedince Aucassin'i çatışmanın ortasına, düşmanlarının arasına sürüklemiş. Kısıvrak yakalayıp elinden kalkanıyla mızrağını almışlar ve nasıl öldüreceklerini münakaşaya başlamışlar.

Aucassin bunu duyunca şöyle demiş:

"Ah! Tanrım! can düşmanlarım götürüyorlar beni, kafamı kesecekler. Kafam kesilince Nicolette ile konuşamayacağım. Sağlam bir kılıcım, üzerine bindiğim iyi bir atım var. Eğer kendimi onun için korumazsam, beni halâ seviyorsa Tanrı yardımcısı olmasın!"

Delikanlı uzun boylu, sağlam yapılı, bindiği at haşarıymış. Kılıcını kavramış, sağa sola savurmaya başlamış. Kırmadık miğfer, el kol bırakmamış, etrafını kılıçtan geçirmiş. Ormanda köpeklerin sardığı yaban domuzu gibi olmuş. On şövalye devirip yedi şövalye yaraladıktan sonra elinde kılıç dört nala geri dönmüş.

Düşmanı Aucassin'in asılacağını duyan kont Bougard de Valence o tarafa doğru gelirken Aucassin farkına varmış. Elinde tuttuğu kılıçla miğferine vurunca başına çöktürmüş. Kont o kadar sersemlemiş ki, yere yuvarlanmış. Aucassin elini uzatıp miğferinin burnundan yakalamış ve kontu babasına teslim etmiş.

"Baba, işte sizinle çatışıp duran ve size kötülük üstüne kötülük eden düşmanınız. Kimsenin son veremeyeceği bu savaş yirmi yıldır sürüyor.

— Sevgili oğlum, ilk çıktığın savaşta böyle bir delilik yapmamalıydın.

— Baba, lâfi uzatmayın, verdiğiniz sözü tutun.

— Hangi sözü?

— Nasıl? Unuttunuz mu? İnan olsun, herkes unutsa, ben unutmam. Hep aklımda. Silâhlanıp savaşa giderken, Tanrı'nın izniyle sağ salim geri dönersem, Nicolette'i görüp konuşmama ve onu bir kere öpmeme razı olacağınıza dair söz vermemiş miydiniz? Şimdi sözünüzü tutmanızı istiyorum.

— Böyle bir sözü asla tutmayacağım. Eğer Nicolette burada olsaydı, odun yığınının üstünde yaktırırdım, aynı şey senin de başına gelebilirdi.

— Son sözünüz bu mu?

— Evet, son sözüm bu.

— Sizin yaşınızda bir adamın yalan yere yemin etmesi beni müteessir ediyor.

Kont de Valence sizi esir aldım.

— Evet, demiş kont.

— Elinizi uzatın.

— Memnuniyetle prens." Elini Aucassin'in eline vermiş.

"Yaşadığınız müddetçe babama ve servetine zarar ziyan vereceğinize dair söz verin bana.

— Prens, Tanrı aşkı için, alay etmeyin benimle. Neyim var neyim yoksa alın. Altın, gümüş, at, kürk, köpek, kuş isteyin, vereyim.

— Nasıl? sizi esir aldığımı bilmiyor musunuz?

— Biliyorum, demiş kont Bougard.

— O halde, istediğim şeyi yapacağınıza dair söz vermezseniz kafanızı uçururum.

— Ne isterseniz yapacağım."

Söz vermiş, Aucassin onu bir ata bindirmiş, kendisi başka bir ata binmiş ve kontu selâmete çıkarmış.

XI. ŞARKI

Kont Garin oğlu Aucassin'i aydınlık yüzlü Nicolette'den vazgeçiremeyeceğini anlayınca, granitten yapılmış bir yeraltı mahzenine attırmış. Aucassin orada sonsuz bir elemle feryat etmeye başlamış:

"Nicolette, zambak çiçeği, aydınlık yüzlü sevgili, sen üzümde de, şaraba batırılmış ekmekten de tatlısın. Geçen gün Limousin'li bir hacı gördüm, deliydi. Bir yatakta yatıyordu. Ağır hastaydı. Eteğini, hermin kaplı elbiseni ve beyaz yünlüden gömleğini kaldırarak önünden geçtin. Hacı bacağını görür görmez şifa buldu. Yatağından kalkıp memleketine döndü. Sevgilim, zambak çiçeğim, güzel yürüyüşlü, güzel endamlı, tatlı sözlü, tatlı dilli, tatlı öpücüklü seni kimse sevmemezlik edemez. Beni içinde acı bir sonun beklediği bu mahzene senin uğrunda düştüm. Senin uğrunda öleceğim, sevgilim."

XII. HİKÂYE

Aucassin duyup dinlediğiniz gibi hapsedilmiş. Nicolette'e gelince, o da bir odaya kapatılmış. Günlerin sıcak, uzun, aydınlık, gecelerin sakin, durgun olduğu bir mayıs ayıymış.

Bir gece Nicolette yatağına uzanmış, pencereden pırıl pırıl mehtabı seyrediyormuş. Bahçede öten bülbülleri dinliyor, Aucassin'i düşünüyormuş. Kendisinden nefret eden kont Garin de Beaucaire hatırına gelince orada daha fazla kalmamaya karar vermiş. Kont Garin bu odada olduğunu haber alıp ele geçirirse yüz kızartıcı bir şekilde öldürtürmüş. Yanında kalan ihtiyar kadının uyduğunu görmüş. Yerinden kalkmış, ipekli güzel bir elbise giymiş, yatak çarşaflarıyla havluları birbirine düğümleyerek upuzun bir ip yapmış. İpi pencereye bağlamış ve kayarak bahçeye inmiş. Otlar şebnem dolu olduğu için eteklerini kaldırarak bahçenin nihayetine gitmiş.

Saçları sarı hileli, gözleri ışıl ışıl mavi, çehresi ince, burnu düzgün, dudakları yaz mevsiminin kirazlarından, güllerinden daha kırmızıymış. Dişleri küçük, beyaz; dik, ufak göğüsleri elbisesinin altında iki iri ceviz gibiymiş. Beli iki elle kavranacak kadar inceymiş. Genç kız o kadar beyazmış ki, yürürken ayaklarının üstüne düşen papatyalar ayaklarıyla bacaklarının yanında kapkara duruyormuş.

Bahçe kapısını açmış ve ay ışığından sakınarak karanlık Beaucaire sokaklarına sapmış,yürüye yürüye sevgilisinin bulunduğu kuleye gelmiş. Kulenin orası burası çatlakmış. Nicolette bir duvarın yanına büzülmüş, mantosuna sarınarak başını eski kulenin bir yarığında uzatmış. Sevgilisi için acıyla ağlayan Aucassin'in sesini işitmiş. Aucassin'i iyice dinledikten sonra ona seslenmiş.

XIII. ŞARKI

Aydınlık yüzlü Nicolette bir duvara dayanmış, sevgilisi için üzüлüp ağlayan Aucassin'in sesini işitmiş. Seslenmiş, şöyle demiş:

"Asil, şerefli Aucassin, bana sahip olamayacağına göre üzülmek, ağlamak neye yarar? Baban da, akrabaların da benden nefret ediyorlar. Senin uğrunda, deniz aşırı bir diyara gideceğim." Saçlarından bir tutam kesip içeriye atmış. Aucassin saçları alıp öpmüş öpmüş. Göğsüne bastırıp yeniden ağlamaya başlamış.

XIV. HİKÂYE

Aucassin Nicolette'in başka bir memlekete gitmek istediğini duyunca büyük bir üzüntüye kapılmış.

"Sevgilim, gitmeyeceksin, gidersen ölürüm, demiş. Seni ilk gören alıp yatağına sokar ve onun metresi olursun. Benden başka birinin yatağına girersen bir bıçak bulup kalbime saplar, kendimi öldürürüm. Hayır, bıçak buluncaya kadar beklemem, kendimi uzaktan bir duvarın veya bir kayanın üstüne atar kafamı vururum, gözlerimle beynim fırlar. Böyle bir ölümü başka bir adamın yatağında yattığını duymaya tercih ederim.

— Ah! beni böyle sevdiğini bilmiyordum. Ben seni daha da fazla seviyorum.

— Olamaz sevgilim, beni seni sevdiğim kadar sevmen mümkün değil. Bir kadın bir erkeği aynı aşkla sevemez. Kadının aşkı gözünde, göğsünün ucunda, ayağının başparmağındadır, halbuki erkeğin aşkı kalbinin içindedir ve oradan çıkmaz."

Aucassin ile Nicolette konuşurlarken bir sokaktan bekçiler geliyormuş. Kaputlarının altında yalın kılıçları varmış, çünkü kont Garin onlara Nicolette'i buldukları yerde öldürmelerini emretmiş. Kulenin üstündeki nöbetçi o tarafa geldiklerini görmüş, Nicolette'den bahsettiklerini ve öldüreceklerini işitmiş.

"Tanrım! demiş, bu kadar güzel bir kızı öldürürlerse ne kadar yazık olur! Kendisini sakınması için haber verebilirim, insanlık etmiş olurum. Onu öldürürlerse, efendim Aucassin ölür bu yüzden, büyük bir kayıp olur."

XV. ŞARKI

Nöbetçi cesur, gözüpek, ince ve zekiymiş. Güzel, tuhaf bir şarkı tutturmuş.

"Asil yürekli genç kız, kibar ve hoşsun. Pırıl pırıl sarı saçlı, mavi gözlü, güler yüzlüsün. Sevginle kahrolan sevginle konuştuğunu görüyorum. Söylüyorum, dinle beni: kaputlarının altındaki yalın kılıçlarıyla seni arayan hainlerden koru kendini. Kötülük edecekler, dikkat etmezsen."

XVI. HİKÂYE

"Ah! demiş Nicolette, annenle babanın ruhu huzur içinde olsun, çünkü bana nazik bir şekilde haber verdin. Tanrı yardım ederse, kendimi sakınırım. Tanrı beni korusun!"

Bekçiler geçinceye kadar duvarın gölgesinde mantosuna sarınıp saklanmış. Sonra Aucassin'e veda edip şatonun duvarına doğru yürümüş. Duvar yıkılmış. Nicolette tamir iskelesinin üstüne çıkıp duvarla hendek arasında durmuş. Aşağıya bakmış, hendek çok derin, çok sarpmış, korkmuş.

"Ah! Tanrım! demiş, eğer bu hendeğe düşersem, boynum kırılır, burada kalırsam, yarın yakalayıp ateşe atarlar. Merakla bakan kimselerin gözünün önünde yanmadansa burada ölmem daha iyidir."

Haç çıkarıp kaya kaya hendeğin dibine inmiş. Hiç yara bere görmemiş güzel ayaklarıyla elleri ezilmiş, yüzülmüş, on iki yerden kan fışkırmış. Bununla beraber duyduğu büyük korku yüzünden ne acı çekmiş, ne ısırap. Hendeğe inmesi ne kadar zorsa çıkması daha da zormuş. Orada durmanın doğru olmadığını düşünmüş. Şatoyu koruyanların attıkları bir kargı bulmuş. Adım adım tırmanarak güçlükle çıkmış. Eni de boyu da otuz fersah olan ve içinde vahşi hayvanlarla yılanların dolaştığı orman iki ok atımlık yerdeymiş. Nicolette ormana girerse bu hayvanların kendisini öldüreceklerinden, orada bulurlarsa şehre götürüp yakacaklarından korkmuş.

XVII. ŞARKI

Aydınlık yüzlü Nicolette hendekten çıkınca büyük bir hüznle İsa'ya yalvarmaya başlamış:

"Tanrım, nereye gideceğimi bilmiyorum. Ormana gidersem, kurtlar, aslanlar, yaban domuzları beni parçalayıp yerler. Orada bu hayvanlardan çok var. Günün doğmasını beklersem ve beni yakalarlarsa ateşe atıp yakarlar. Tanrım! varsın kurtlar, aslanlar, yaban domuzları yesinler, şehre dönmekten iyidir: dönmeyeceğim."

XVIII. HİKÂYE

Nicolette duyduğunuz gibi çok hüznülmüş. Tanrı'ya sığınıp ormana doğru yürümüş. Vahşi hayvanlarla sürüngenlerin yüzünden ormanın derinliklerine girmeyi göze alamamış. Sık bir çalılığın içine büzülmüş, ertesi sabah saat sekize kadar, küçük çobanların şehirden çıkıp hayvanlarını ormanla nehir arasında gütmeye başladıkları saate kadar uyumuş. Çobanlar orman kenarındaki çok güzel bir pınarın etrafında toplanarak gocuklarını yere sermişler, üstüne de azıklarını koymuşlar. Yiyip içerlerken, Nicolette kuş cıvıltılarıyla ve çobanların sesleriyle uyanmış. Karşısında birden onları görmüş.

"Güzel çocuklar, demiş, Tanrı sizinle beraber olsun!

— Tanrı sizi takdis etsin! demiş çobanların ağzı lâf yapanı.

— Kont Garin de Beaucaire'in oğlu Aucassin'i tanıyor musunuz?

— Evet, tanıyoruz.

— Ona bu ormanda bir hayvan olduğunu, gelip avlamasını, yakalayabilirse, hayvanın bir uzvunu yüz altın marka, beş yüz marka, hiçbir servete değişmeyeceğini söylerseniz, Tanrı yardımcınız olsun."

Çobanlar Nicolette'e bakmışlar, güzelliği karşısında şaşırıp kalmışlar.

"Ben mi söyleyeceğim bunu? Söyleyene lanet olsun! Dedikleriniz saçma. Bu ormanda bir uzvu, iki, üç akçeden fazla edecek geyik, aslan, yaban domuzu yoktur. Halbuki siz büyük bir servetten bahsediyorsunuz, İnanan da, söyleyen de cehennem dibine gitsin. Siz bir peri olmalısınız. Durmayın yanımızda, yolunuza gidin.

— Ah! sevgili çocuklar, dediğimi yapın. Bu hayvanda Aucassin'i tutulduğu hastalıktan kurtaracak bir deva var. Para kesemdeki beş akçeyi alın ve Aucassin'e haber verin. Üç gün içinde gelip avlansın, yoksa asla şifa bulamayacak.

— Parayı alırız ve Aucassin'e buralara gelirse dediğinizi söyleriz ama gidip aramayız.

— Hele şükür!" demiş Nicolette.

Çobanlardan ayrılıp gitmiş.

XIX. ŞARKI

Aydınlık yüzlü Nicolette küçük çobanlardan ayrılıp ormanda yürümeye başlamış. O ülkeden geçen yedi yol kavşağına kadar eski bir patıkayı takibetmiş. Sevgilisini, kendisini söylediği gibi sevip sevmediğini anlamak için denemeyi düşünmüş. Zambak çiçekleri, otlar, yapraklar toplayıp güzel bir kulübe yapmış. Eşi emsali görülmemiş güzellikte bir kulübe. Aucassin oradan geçer de durup bir an dinlenmezse artık birbirlerinin sevgilisi olmayacaklarına yemin etmiş.

XX. HİKÂYE

Duyup dinlediğiniz gibi, Nicolette içi dışı çiçeklerle yapraklarla süslü çok güzel bir kulübe yapmış, sonra Aucassin'in ne yapacağını görmek için kulübenin yanındaki sık bir çalılığın içine saklanmış.

Bütün ülkede Nicolette'in kaybolduğu haberi dolaşmaya başlamış. Bazıları kaçığını, bazıları da kont Garin'in öldürttüğünü söylüyormuş. Kim sevinirse sevin, Aucassin üzgünmüş. Babası kont Garin onu hapis-haneden çıkarttırmış ve teselli edebileceğini zannederek, şövalyelerle genç kızları davet edip büyük bir şenlik tertiplemiş.

Şenliğin en coşkun zamanında, Aucassin bir parmaklığa dayanmış, üzgün bitkin duruyormuş. Sevgilisi orada olmadığı için eğlenmeye hevesi yokmuş. Bir şövalye ona bakıp yanına gelmiş ve şöyle demiş:

"Aucassin, bir zamanlar ben de aynı derdi çekiyordum. Eğer bana güvenirsiniz, size iyi bir yol gösterebilirim.

— Çok teşekkür ederim, nasihata ihtiyacım var.

— Bir ata binip ormanda dolaşın. Çiçekleri çayırları seyrederek, küçük kuşları dinlersiniz. Belki size iyi gelecek sözler de duyarsınız.

— Teşekkür ederim, sözünüzü tutacağım."

Salondan çıkıp merdivenlerden inmiş ve atının bulunduğu ahıra giderek, eğeri yerleştirmiş, gemi takmış, ayağını üzengiye basıp ata atlamış, şatodan ayrılmış. Ormana gitmiş ve öğleden sonra saat üçe doğru çobanların bulunduğu pınara varmış. Çobanlar otların üstüne gocuklarını sermiş, keyifli keyifli yemek yiyorlarmış.

XXI. ŞARKI

Burada çoban Emeret, Martinet, Fruelin, Jehannet, Robechon ve Aubriet varmış. Bunlardan biri şöyle demiş:

"Dostlar, Tanrı yakışıklı bir delikanlı olan Aucassin ile sarı saçlı, aydınlık yüzlü, mavi gözlü kıza yardım etsin. Genç kız bize para verdi. Bu parayla pasta, bıçak, bıçak kılıfı, kaval, boru, asa ve düdük alacağız. Tanrı Nicolette'i korusun!"

XXII. HİKÂYE

Aucassin küçük çobanları duyunca sevgilisi Nicolette'i hatırlamış ve oradan geçmiş olabileceğini düşünmüş. Atını mahmuzlayıp çobanlara yaklaşmış.

"Sevgili çocuklar, Tanrı yardımcınız olsun!

— Tanrı sizi takdis etsin! demiş ağzı lâf yapan çoban.

— Demin söylediğiniz şarkıyı bir daha söyleyin.

— Hayır, söylemeyiz. Söyleyenin Tanrı belâsını versin!

— Beni tanımıyor musunuz?

— Tanıyoruz. Sizin efendimiz Aucassin olduğunuzu da biliyoruz ama biz sizin emrinizde değil, kontun ermindeyiz.

— Ne olur, söyleyin o şarkıyı.

— Haydi oradan! canım istemiyorsa neden söyleyeyim? Bu memlekte kont Garin bir tarafa, çayırlarında, buğday tarlalarında bulduğu öküzlerimi, ineklerimi, koyunlarımı kovalamaya cesaret edebilecek kimse yoktur. Öylesinin gözünü patlatırlar. İçimden gelmiyorsa niçin söyleyecekmişim?

— İşte para kesemdeki on akçe, alın.

— Efendim, parayı alırız ama şarkıyı söylemeyeceğime yemin ettim. İsterseniz hikâyesini anlatırım.

— Daha da makbule geçer.

— Efendim, saat altıyla dokuz arasında buradaydık. Bu pınarın başında yine böyle yemek yiyorduk. Dünya güzeli bir kız geldi. O kadar güzeldi ki, peri olduğunu sandık. Orman aydınlanıvermişti. Bize para verdi, anlaştık. Kendisine, buralara gelerseniz, bu ormanda avlanmanızı, ormanda, yakalayabilerseniz, bir uzvunu ne beş yüz gümüş marka ne de başka bir servete vermeyeceğiniz bir hayvan olduğunu söyleyeceğimize dair söz verdik. Bu hayvanda sizi derdinizden kurtarabilecek bir deva varmış. Üç gün içinde ele geçirmeniz lazımmış, yoksa bir daha göremezmişiniz artık onu. İster avlayın, ister avlamayın. Ben genç kıza verdiğim sözü tuttum.

— Anlaşıldı, anlaşıldı. Tanrı onu bulmama yardım etsin."

XXIII. ŞARKI

Aucassin güzel endamlı sevgilisinin sözlerini dinlemiş. Sözler zihnine yerleşmiş. Çobanlardan ayrılıp ormana dalmış. At önce eşkin yürümüş sonra dört nala koşmuş. Aucassin kendi kendine şöyle demiş:

"Güzel vücutlu Nicolette, ormana senin için geldim. Ne geyik ne de domuz avlarım, sadece senin izini sürüyorum. Mavi gözlerin, zarıfvücudun, tatlı tebessümün, tatlı sözlerin yüreğimi dağladı. Herşeye muktedir olan Tanrı izin verirse, sana kavuşacağım."

XXIV. HİKÂYE

Aucassin ormanda bir o yolu tutmuş bir bu yolu, at da hızlı gidiyormuş. Çalılarla dikenlerin takılmadığını zannetmeyin. Üstündeki elbiseler paramparça olmuş. En sağlam kalmış parçasından ancak bir düğüm yapılabilmiş. Kollarının, böğrünün, bacaklarının otuz kırk yerinden kan fişkirmiş. Otlara akan kanlardan delikanlının izi bulunabilirmiş. Gelgelelim zihni Nicolette ile o kadar doluymuş ki, ne acı duyuyormuş ne ıstırap. Bütün gün ormanda Nicolette'i aramış durmuş. Akşam olurken, bulamadığı için ağlamaya başlamış.

Ot bürümüş eski bir yoldan gidiyormuş. Önünde, yolun ortasında bir delikanlı görmüş. Bu delikanlı uzun boylu, gayet çirkin ve iğrençmiş. Kıllarla örtülü kafası kömürden bile karaymış. Gözlerinin biri bir tarafta, biri öbür taraftaymış, iki gözünün arasına rahatça bir el sığarmış. Kocaman yanakları, koskocaman yassı bir burnu, koca koca burun delikleri, etten daha kırmızı koca dudakları, sarı, çirkin, kazma gibi dişleri varmış. Öküz derisinden, dizinin üstüne kadar ıhlamur ağacı kabuğundan yapılmış bağ-

larla bağlanmış çarıklar giymiş. Üstünde iki yüzlü bir gocuk varmış. Budaklı koca bir asaya dayanmış duruyormuş.

Aucassin bu delikanlı karşısına çıkıverince ürkmüş.

"Kardeş, demiş, Tanrı yardımcın olsun!

— Tanrı sizi takdis etsin!

— Burada ne yapıyorsun?

— Sizin üstünüze vazife değil.

— Tabîi, tabîi, lâf olsun diye sordum.

— Niçin ağlıyorsunuz? Bir derdiniz mi var? Doğrusu sizin kadar zengin olsaydım, beni dünyada hiçbir şey ağlatamazdı.

— Tuhaf! beni tanıyorsun galiba?

— Evet, Aucassin olduğunuzu biliyorum, kontun oğlusunuz. Neden ağladığınızı söylerseniz, size burada ne yaptığımı söylerim.

— Söyleyeyim. Bu sabah bu ormanda avlanmaya geldim. Beyaz bir tazım vardı, dünyanın en güzel tazısı. Onu kaybettim, işte bu yüzden ağlıyorum.

— Ah! Tanrı aşkına! pis bir köpek için mi ağlıyorsunuz? Sizi adam yerine koyana lanet olsun! Babanız isteyince on, on beş, yirmi köpeği seve seve vermeyecek zengin yoktur bu memlekette. Bana gelince, ben ağlamayayım da kimler ağlasın!

— Neden?

— Efendim, anlatayım. Varlıklı bir köylünün yanında çalışıyor, dört öküzle sabanını sürüyordum. Üç gün önce başıma bir felâket geldi. Roger adındaki en iyi öküzümü, koşumun en iyi öküzünü kaybettim. Her yerde onu arıyorum. Üç gündür beri yemeden içmeden kesildim. Şehre inmeye de cesaret edemiyorum, kaybolan hayvanın bedelini ödeyecek param olmadığından beni hapse atarlar. Üstümde gördüklerinizden başka bir servetim yok. Anacağızımın kötü bir şiltesi vardı. Altından çekip aldılar, şimdi samanların üstünde yatıyor. Bu beni bu öküz hikâyesinden de fazla üzüyor. Para gelir de, gider de. Bugün kaybettiğimi başka bir gün kazanırım. Ödeyebilsem öderim öküzü. Bunun için ağlamam. Siz pis bir köpek için ağlıyorsunuz. Haydi canım!

— Teselli etmeyi biliyorsun. Tanrı seni takdis etsin! Öküzün ne ederdî?

— Yirmi akçe istiyorlar. Oysa metelik veremem.

— Al, demiş Aucassin, kesemdeki yirmi akçeyi de, öküzü öde.

— Çok teşekkür ederim efendim. Tanrı sizi aradığınıza kavuştursun!"

Ayrılıp gitmiş, Aucassin de atın üstünde yoluna devam etmiş. Güzel, sakın bir geceymiş. Gide gide!¹.....

1. Elyazmasındaki yırtık dolayısıyla okunamayan yerleri noktalarla belirttik. Bak. *Aucassin et Nicolette*, Chantefable du XIIIe siecle, editee, par Mario Roques, p. 46, Notes Critiques, Librairie Honore Champion, Editeur, Paris, 1965.

..... Nicolette'in yaptığı o son derecede güzel, içi dışı, üstü önü çiçekten kulübeyi görmüş. Hemen durmuş. Ay ışığı kulübeyi aydınlatıyormuş.

"Ah! Tanrım, demiş Aucassin, Nicolette buradaymış, bu kulübeyi o güzel elleriyle yapmış. Onun sevgisi için attan inip bu geceyi burada geçireceğim."

İnmek için ayağını üzengiden çekmiş. At kocaman ve yüksekmiş. Aklı Nicolette'de olduğu için bir taşın üstüne güm diye düşmüş ve omuzu yerinden çıkmış. Çok canı yanmış. Gayret ederek atını öteki eliyle bir çalıya bağlamayı başarmış. Yana dönmüş ve sürüne sürüne kulübeye girerek sırtüstü yatmış. Kulübenin bir deliğinden bakınca gökyüzündeki yıldızları, yıldızların en parlağını görmüş, konuşmaya başlamış.

XXV. ŞARKI

"Küçük yıldız seni görüyorum. Ay seni kendisine doğru çekiyor. Nicolette, sarı saçlı sevgilim seninle beraber. Tanrı, akşam ışığı!

onu almak istiyor sanırım. Düşecek de olsam, yükseklerde senin yanında olmak isterdim. Sıkı sıkıya sarılırdım sana. Kral oğlu da olsam, bana göre yaratılmışın."

XXVI. HİKÂYE

Nicolette Aucassin'in sesini işitince ona doğru yürümüş. Oracıktaymış zaten. Kulübeye girmiş, kollarını boynuna dolamış, kucaklayıp öpmüş.

"Hoş geldin sevgilim!

— Sen de hoş geldin!"

Büyük bir sevinçle sarılıp öpüşmüşler.

"Ah! sevgilim, demiş Aucassin, demin omuzumdan ağır bir şekilde yaralanmıştım ama şimdi ne acı duyuyorum ne sızı, sen yanımdasın ya!"

Nicolette bakmış, yoklamış, omuzunun çıktığını anlamış. Ak elleriyle ovmuş ovuşturmuş, omuz sevdalıları seven Tanrı'nın yardımıyla yerine oturmuş. Sonra çiçek, taze ot, yeşil yapraklar alıp gömleğinin bir parçasıyla üstüne sarmış. Aucassin hemen iyileşmiş.

"Aucassin, sevgilim, demiş, ne yapacağını düşün. Eğer yarın baban bu ormanı aratır ve beni buldurursa, senin başına ne geleceğini bilmem ama beni öldürürler.

1. Elyazmasındaki yırtık dolayısıyla okunamayan yer. Bak, Aynı eser, aynı sayfa.

— Böyle bir şey olursa çok ıstırap çekeceğim muhakkak. Seni ele geçirememeleri için elimden geleni yapacağım."

Atına atlayıp sevgilisini önüne oturtmuş, öpüşe koklaşa tarlalara dalmışlar.

XXVII. ŞARKI

Güzel, sarışın, asil, sevdalı Aucassin eğerin üstünde önünde oturan sevgilisini kollarının arasında tutarak ormandan çıkmış. Gözlerinden, alından, dudaklarından, çenesinden öpmüş. Nicolette sormuş:

"Aucassin, sevgilim, nereye gidiyoruz?"

— Bilir miyim? Seninle beraber olduktan sonra, ister ormana, ister ıssız bir yere gideyim."

Vadileri, dağlan, şehirleri, köyleri aşip aynı gün deniz kenarına gelmişler. Sahile inmişler.

XXVIII. HİKÂYE

Aucassin, duyup dinlediğiniz gibi sevgiliyle beraber attan inmiş. Atını dizgininden, sevgilisini elinden tutmuş. Sahil boyunca yürümeye başlamışlar.¹

Aucassin işaret etmiş, gelip konuşmuşlar, sonunda Aucassin ile Nicolette'i gemilerine almışlar. Açıklarda korkunç bir fırtına çıkmış. Gemiye o diyardan bu diyara sürüklemiş. Nihayet yabancı bir ülkeye varıp Torelore² şatosunun limanına girmişler. Hangi memlekete geldiklerini sormuşlar ve Torelore kralının memleketinde olduklarını öğrenmişler. Aucassin bu kralın kim olduğunu ve orada savaş olup olmadığını sormuş: "Var, demişler, büyük bir savaş var."

Tüccarlarla vedalaşmış, tüccarlar Aucassin'i Tanrı'ya emanet etmişler. Atına binmiş, kılıcı yanında, sevgilisi önünde, yola koyulup şatoya varmış. Kralın nerede olduğunu sormuş, lohusa olduğunu söylemişler.

"Pek âlâ karısı nerede?"

Savaşa gitmiş, bütün ülke halkını da beraber götürmüş. Aucassin bunu duyunca şaşmış da kalmış. Saraya gelmiş, sevgiliyle beraber attan inmiş. Nicolette atı tutmuş, Aucassin kılıcını kuşanıp saraya çıkmış. Kralın yattığı odaya gelmiş.

XXIX. ŞARKI

Soylu, asil Aucassin odaya girmiş, kralın yattığı yatağa yaklaşmış. Önünde durup şöyle demiş:

1. Elyazmasında göze çarpan bir boşluk olmadığı halde, tacirlerden bahsedilmemiş olması dikkat çekicidir. Bak. *Aucassin et Nicolette*, Chantefable du XIIIe siecle, editee par Mario Roques, p. 47, Notes critiques, Librairie Honore Champion, Editeur, Paris, 1965.

2. Bir hayal ülkesi. Bak. Aynı eser, s. 51, Index des noms propres.

"Deli misin nesen sen? Ne yapıyorsun burada?" Kral cevap vermiş:

"Çocuk doğurdum. Ayım tamamlanıp şifa bulunca atalarımın yaptığı gibi ayine gideceğim, düşmanlarıma da büyük bir savaş açıp aman veremeyeceğim."

XXX. HİKÂYE

Aucassin kralın bu sözlerini duyunca, üzerindeki bütün örtüleri tutup oraya buraya fırlatmış. Bakmış arkasında bir sopa duruyor, kapıldığı gibi kralı gebertinceye kadar dövmüş.

"Ah! ne istiyorsunuz benden? Aklınızı mı kaçırdınız? Beni kendi evimde dövüyorsunuz.

— Seni fahişenin oğlu seni, eğer bundan böyle bu ülkede hiçbir erkeğin lohusa gibi yatmayacağına dair söz vermezsen, seni öldürürüm."

Kral söz vermiş.

"Şimdi beni karınla ordunun buldukları yere götür.

— Başüstüne" demiş kral.

Kral bir ata, Aucassin kendi atına binmiş. Nicolette kraliçenin daire-sinde kalmış. Kralla Aucassin kraliçenin bulunduğu yere kadar gitmişler ve savaşın çürük elma, yumurta ve beyaz peynirle yapıldığını görmüşler. Aucassin'in ağzı bir karış açık kalmış.

XXXI. ŞARKI

Aucassin eğere dayanarak durmuş ve bu müthiş savaşı seyretmeye koyulmuş. Bir yığın beyaz peynir, çürük elma, koca koca mantarlar varmış. Nehir geçidini en fazla bulandıran galip ilân ediliyormuş. Yiğit, asil Aucassin bakıp bakıp gülmüş.

XXXII. HİKÂYE

Aucassin bu tuhaf manzarayı görünce kralın yanına gidip şöyle demiş:

"Düşmanlarınız bunlar mı?

— Evet, prens.

— Öcünüzü almamı ister misiniz?

— İstemez olur muyuz?"

Aucassin kılıcını eline alıp aralarına dalmış. Bir sağa bir sola kılıç sallayarak birçoğunu öldürmüştü. Kral, Aucassin'in düşmanlarını telef ettiğini görünce atının dizgininden tutmuş:

"Ah! öldürmeyin, demiş.

— Ne? nasıl? intikamınızı almamı istemiyor musunuz?

— Çok adam öldürdünüz. Bizim birbirimizi öldürmek gibi bir âdetimiz yoktur."

Düşmanın arta kalanı kaçmış, kralla Aucassin Torelore şatosuna dönmüşler. Ülke halkı kraldan Aucassin'i memleketinden kovmasını ve Nicolette'i oğluna almasını istemiş, çünkü soylu bir kadına benziyormuş. Nicolette bunu duyunca üzülmüş.

XXXIII. ŞARKI

"Torelore kralı, demiş güzel Nicolette, halkınız beni deli zannediyor. Sevgilim beni kollarına alınca, yumuşacık ve tazecik bulunca, öyle sevinirim ki, ne dans isterim, ne farandol, ne de rond, ne harp, ne keman, ne oyun."

XXXIV. HİKÂYE

Aucassin Torelore şatosunda yanında sevgilisi Nicolette olduğu için mutluymuş. Mutluluk içindeyken, denizden doğru bir Müslüman filosu çıkagelmiş. Müslümanlar şatoya saldırıp zaptetmişler. Servetleri ele geçirip esir ve esire almışlar. Nicolette ile Aucassin'i de almışlar. Aucassin'i ellerini ayaklarını bağladıktan sonra bir gemiye, Nicolette'i başka bir gemiye bindirmişler. Bir fırtına çıkmış, gemiler birbirinden uzaklaşmış.

İçinde Aucassin'in bulunduğu gemi deniz üzerinde uzun uzun gittikten sonra Beaucaire¹ şatosuna gelmiş. Gemi enkazını yağma etmek için koşan Beaucaire'liler Aucassin'i tanımışlar. Genç efendilerini görünce pek sevinmişler, çünkü Aucassin Torelore şatosunda üç yıl kalmış. Bu arada annesiyle babası ölmüş. Aucassin'i Beaucaire şatosuna götürüp tebaası olmuşlar. Memleketi güzel güzel idare etmiş.

XXXV. ŞARKI

Aucassin Beaucaire'e gelip memlekete ve krallığa sahip olmuş. Tanrı'ya yemin ederek aydınlık yüzlü Nicolette'i ölmüş de olsalar anasından babasından bile çok özlediğini söylüyormuş.

"Aydınlık yüzlü sevgilim, seni nerede arayacağımı bilmiyorum, ama karadan veya denizden gidip seni aramayacağım bir krallık yoktur."

XXXVI. HİKÂYE

Şimdi Aucassin'i bırakıp Nicolette'den söz edelim.

Nicolette'in içinde bulunduğu gemi Cartagena kralınınmış. Nicolette bu kralın kızymış, kimi prens kimi kral olan on iki erkek kardeşi varmış.

1. Beaucaire'in deniz kenarında olmadığı malûmdur.

Nicolette'i böyle güzel görünce, pek itibar etmişler ve ısrarla ona kim olduğunu sormuşlar, çünkü çok asil ve çok soylu bir kadına benziyormuş. Nicolette onlara kim olduğunu söyleyememiş, zira küçük bir çocukken kaçırılmış. Gide gide Cartagena şehri surlarının dibine kadar gitmişler. Nicolette şehir surlarını ve memleketi görünce orada büyüdüğünü, çocukken kaçırıldığını hatırlamış. Kaçırıldığı zaman Cartagena kralının kızı olduğunu ve o şehirde büyüdüğünü hatırlayamayacak kadar küçük değilmiş.

XXXVII. ŞARKI

Asil ve namuslu Nicolette sahile gelmiş. Surları, evleri, sarayları, salonları görmüş. Dert yanmaya başlamış:

"Soylu olmam, Cartagena kralının kızı veya emirin yeğeni olmam başıma dertler açtı, bedbaht oldum. Beni buraya vahşî insanlar getirdi. Aucassin, asil, namuslu, şerefli delikanlı, aşkın bana ıstırap veriyor. Tanrı seni kucaklamama, senin yüzümden, dudaklarımdan öpmene izin versin."

XXXVIII. HİKÂYE

Cartagena kralı Nicolette'in bu sözlerini işitince, boynuna sarılmış. "Bana kim olduğunu söyle, korkma benden, demiş.

— Haşmetmeap, ben Cartagena kralının kızayım, on beş yıl önce, küçük bir çocukken kaçırıldım."

Bunları duyunca, Nicolette'in doğruyu söylediğini anlamışlar. Şenlik edip bir kral kızına yakışır şekilde saraya götürmüşler. Onu putperest bir kralla evlendirmek istiyorlarmış, ama Nicolette evlenmeyi aklından geçirmiyormuş. Orada üç dört gün kalmış. Aucassin'i nasıl bulacağını düşünüp durmuş. Bir keman istemiş ve kendisini zengin bir putperest kralla evlendirmeye kalktıkları güne kadar keman çalmayı öğrenmiş. Gece saraydan kaçıp limana gelmiş, sahilde bir kadıncağızın evinde kalmış. Bir otla yüzünü gözünü ovarak kapkara olmuş, ışıltısı kaybolmuş. Kendisine bir elbise, bir manto, bir gömlek, bir pantolon yaptırmış ve ozan kılığına girmiş. Kemanını almış, bir gemiciyle konuşmuş, sonunda gemici onu gemisine bindirmiş. Yelken açıp denize açılmışlar, gide gide Provans'a gitmişler. Nicolette gemiden çıkmış, kemanını çala çala Aucassin'in bulunduğu Beaucaire şatosuna varmış.

XXXIX. ŞARKI

Aucassin bir gün Beaucaire'de kulenin altında bir taş merdivenin üstünde oturuyormuş. Etrafında asiller varmış. Çayırıları, çiçekleri seyrediyor, kuşların ötüşünü dinliyormuş. Çoktan beri sevdiği cesur Nicolette'i hatırlayıp ağlamış. O sırada orada bulunan Nicolette kemanıyla yayını çıkarıp söylemeye başlamış:

>

"Dinleyiniz efendiler, aşağıdakiler, yukarıdakiler. Asil bir genç olan Aucassin ile cesur Nicolette'in şarkısını dinlemek ister misiniz? Uzun sürdü sevdaları. Aucassin onu ormanın derinliklerinde arayıp buldu. Torelore'da, kale burcunda putperestler yakaladı bir gün onları. Aucassin'e ne oldu bilinmez ama cesur Nicolette Cartagena kalesindedir. Bu krallığın hükümdarı olan babası kızını çok seviyor. Onu hain bir putperest kralıyla evlendirmek istiyorlar. Nicolette istemiyor, çünkü Aucassin adlı bir delikanlıyı seviyor. Tanrı adına yemin ediyor, sevdiğinden başkasıyla evlenmeyecek."

XL. HİKÂYE

Aucassin Nicolette'in bu sözlerini duyunca, çok sevinmiş ve onu bir kenara çekerek sormuş:

"Şarkısını söylediğiniz Nicolette'e dair hiçbir şey bilmiyor musunuz?

— Biliyorum, prens, o bence yaratıkların en asili, en soylusu, en namuslusudur. Babası, Aucassin ile beraber onu da esir alan Cartagena kralıdır. Kral Nicolette'i Cartagena'ya götürmüş. Nicolette'in kendi kızı olduğunu anlayınca çok sevinmiş. Onu bu günlerde İspanya'nın en büyük krallarından biriyle evlendirmek istiyormuş. Gelgelelim Nicolette ne kadar kudretli olursa olsun bir kralla evlenmekten asılmaya veya yakılmaya razıymış.

— Ah! eğer o ülkeye dönerek Nicolette'e gelip benimle konuşmasını söylerseniz, dileyin benden ne dilererseniz. Şunu bilin ki, ona duyduğum sevgi yüzünden, ne kadar soylu olursa olsun hiçbir kadınla evlenmek istemiyorum, onu bekliyorum. Onunla evlenmezsem kimseyle evlenmem. Nicolette'i nerede bulabileceğimi bilseydim, şimdi aramama lüzum kalmazdı.

— Prens, eğer dediğinizi yaparsanız, hem sizin hem de sevgili Nicolette için gider ararım."

Aucassin sözünde duracağını söylemiş ve ona yirmi akçe vermiş. Nicolette uzaklaşınca, Aucassin Nicolette'in sevgisiyle ağlamaya başlamış. Nicolette Aucassin'in ağladığını görünce:

"Prens, demiş, üzülmeysin, onu yakında getireceğim buraya, göreceksiniz."

Aucassin bunu duyunca çok sevinmiş. Nicolette oradan ayrılıp vikontesin evine gitmiş. Vaftiz babası vikont ölmüşmüş. Nicolette vikontesle konuşup ona başına gelenleri anlatınca, vikontes elinde büyüttüğü Nicolette'i hemen tanımış. Yıkayıp paklattıktan sonra tam sekiz gün istirahat ettirmiş. Nicolette kırlangıç otu denen bir otları yüzünü ovmuş, her zamankinden daha güzel olmuş. Zengin ipekli elbiseler giymiş. Evsahibesinin böyle elbiseleri çokmuş. Odada ipekli bir kumaşla örtülü bir minderin üstüne oturduktan sonra evin hanımını çağırıp ondan gidip Aucassin'i aramasını istemiş. Vikontes gitmiş, saraya varınca sevgilisi Nicolette için üzülüp ağlayan Aucassin'i bulmuş. Hanım şöyle demiş:

"Aucassin, üzölmeyin artık. Gelin benimle. Size dünyada en çok sevdiğiniz varlığı, Nicolette'i göstereceğim. Nicolette sizi aramak için uzaklardan geldi."

Aucassin sevinmiş.

XLI. ŞARKI

Aucassin aydınlık yüzlü sevgilisinin geldiğini duyunca hiç sevinmediği kadar sevinmiş. Hanımla beraber yola koyulup eve gitmiş. Nicolette'in oturduğu odaya girmişler. Nicolette sevgilisini görünce bayram etmiş. Ayağa kalkıp karşılamış. Aucassin kollarını uzatıp sevgiyle sarılmış. Gözlerinden, yüzünden öpmüş. Geceyi böyle geçirdikten sonra ertesi sabah evlenmişler. Nicolette Beaucaire'in hanımı olmuş. Mutluluk içinde yaşayıp gitmişler.

Söyleyecek sözümüz kalmadı, şarkımız burada bitti.